

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області (Криворізький регіон) інформує щодо податкового законодавства

Задекларована праця = трудові і соціальні права

Працювати за трудовим договором – вигідно! Трудове законодавство гарантує найманому працівнику здорові та безпечні умови праці, оплачувані відпустки й лікарняні. Вам допоможуть у разі нещасного випадку на роботі, нададуть пільги, якщо у вас є малолітні діти. Всього цього позбавлені незадекларовані працівники.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

Ви маєте право на безпечні та здорові умови праці. Роботодавець зобов'язаний:

перевіряти умови на робочих місцях,

надавати спецодяг і взуття, засоби індивідуального захисту,

організувати навчання з охорони праці та медичні огляди.

Якщо ж умови праці шкідливі, ви отримуєте додаткову відпустку, підвищену оплату, ранній вихід на пенсію та інші пільги.

До уваги платників!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що Міністерством фінансів України наказом від 26.12.2023 № 720 (zareestrovaniy u Ministerstvi yustitsii Ukraini 10.01.2024 za № 54/41399) внесені зміни до Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 13 січня 2015 року № 4, zareestrovaniy v Ministerstvi yustitsii Ukraini 30 sichnia 2015 roku za № 111/26556 (dale – Nakaz № 720).

Наказ № 720 набрав чинності з дня його офіційного опублікування (16 лютого 2024 року його офіційно опубліковано в «Офіційному віснику України»).

Таким чином всі наведені нижче зміни потрібно буде враховувати **при поданні звітності за II квартал 2024 року**.

Наказом № 720 внесені зміни до:

- 1) Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (dale – Porядok);
- 2) Додатка 1 до Порядку «Таблиця відповідності кодів категорій застрахованих осіб та кодів бази нарахування і розмірів єдиного внеску на загальнообов'язкове державне страхування»;
- 3) Розділу I «Довідник ознак доходів фізичних осіб» додатка 2 до Порядку, а саме: запроваджуються нові ознаки доходів фізичних осіб 210 (допомога по частковому безробіттю), 211 (компенсація за пошкоджений/знищений об'єкт нерухомого майна) та внесені правки щодо ознак доходів фізичних осіб 111, 112, 156, 189, 193 відповідно до чинних норм податкового законодавства.

Електронні сервіси ДПС для своєчасної сплати податків

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує про необхідність дотримання платниками податків вимог чинного законодавства стосовно забезпечення своєчасності сплати податків, зборів і платежів та єдиного внеску.

З метою задоволення потреб платників Державна податкова служба постійно працює над розвитком сучасних електронних сервісів.

Повідомлення про наявність податкового боргу та необхідність його сплати платники можуть отримати в Електронному кабінеті, мобільному застосунку «Моя податкова» та чатботі InfoTAX.

В меню Електронного кабінету «Стан розрахунків з бюджетом» платникам доступна наступна інформація:

- зведена інформація по кожному виду платежу та інформація по кожному виду податку в розрізі проведених операцій,
- перегляд даних,
- вивантаження зведеної інформації (.xls),
- реквізити для сплати податку (платежу);

Крім того, для фізичних осіб в Електронному кабінеті наявна можливість сплати податків, зборів, платежів з використанням запропонованих платіжних систем або QR-кодом.

Також фізичні особи можуть сплатити податки за допомогою мобільного застосунку «Моя податкова» у вкладці «Стан розрахунків з бюджетом» розділу «Послуги».

Додатково інформуємо, що з 1 травня 2024 року платники податків мають можливість отримати Витяг щодо стану розрахунків з бюджетом та цільовими фондами за даними органів ДПС:

- за будь-який рік, поточний рік та минулі роки окремо;
- з розрахунком пені на суму наявного податкового боргу на день звернення платника;
- з підписом/без підпису посадової особи контролюючого органу.

Тож пропонуємо користуватись електронними сервісами ДПС для економії часу.

Новації щодо особливостей експорту окремих видів товарів у період дії воєнного стану

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує, що з 01 липня 2024 року набере чинності Закон України 09 травня 2024 року № 3706-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей експорту окремих видів товарів у період дії воєнного стану» (далі – Закон № 3706).

Закон № 3706 опубліковано в офіційному виданні «Голос України» від 20.06.2024 № 61.

Як зазначено у Законі № 3706, він набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем його опублікування, крім пункту 5 розділу I цього Закону (щодо внесення змін до підпункту 196.1.4 пункту 196.1 статті 196 Податкового кодексу України), який набирає чинності з **01 жовтня 2024 року**.

Норми пункту 1 розділу I Закону № 3706 (щодо внесення змін до пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України) та підпункту 2 пункту 3 цього розділу (щодо внесення змін до статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні») **застосовуються з 16 березня 2024 року**.

Інтернет-торгівля: отримання розрахункового документа захищає права споживача

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що правові засади застосування реєстраторів розрахункових операцій (РРО) та програмних реєстраторів розрахункових операцій (ПРРО) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг визначає Закон України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі громадського харчування та послуг» із змінами.

При цьому застосування РРО/ПРРО є обов'язковим при проведенні розрахунків у готівковій формі та/або з використанням електронних платіжних засобів за продані товари, у тому числі через відомі Інтернет-платформи.

Наразі Інтернет-торгівля активно розвивається і при бажанні за допомогою мережі Інтернет можна придбати майже будь-який товар або замовити будь-яку послугу.

Нагадуємо, що видача чеків РРО/ПРРО – це обов'язок продавців і захист прав покупців як споживачів.

Акцентуємо увагу, що виконання вимог законодавства, напряму чи опосередковано пов'язаного із поповненням державної скарбниці, є обов'язком кожного платника податків.

Належне і добросовісне виконання зобов'язань суб'єктами господарювання – запорука своєчасного і в повному обсязі фінансування бюджетів, а отже і забезпечення нашої обороноздатності.

Податкова знижка за витратами у вигляді пожертвувань або благодійних внесків, переданих фізичною особою неприбутковим організаціям

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє, що п.п. 166.3.2 п. 166.3 ст. 166 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), зокрема, визначено, що платник податку на доходи фізичних осіб (далі – податок) має право включити до податкової знижки у зменшення оподатковуваного доходу платника податку за наслідками звітного податкового року, нарахованого у вигляді заробітної плати, зменшеного з урахуванням положень п. 164.6 ст. 164 ПКУ, суму коштів або вартість майна, перерахованих (переданих) платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків неприбутковим організаціям, які на дату перерахування (передачі) таких коштів та майна відповідали умовам, визначеним п. 133.4 ст. 133 ПКУ, у розмірі, що не перевищує 4 відс. суми його загального оподатковуваного доходу такого звітного року.

Згідно з п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 ПКУ до податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником податку витрати, підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою (їх покупця (отримувача), а також копіями договорів за їх наявності в яких обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги).

Відповідно до п.п. 166.2.2 п. 166.2 ст. 166 ПКУ копії зазначених у п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 ПКУ документів (крім електронних розрахункових документів) надаються разом з податковою декларацією про майновий стан і доходи, а оригінали цих документів не надсилаються контролюючому органу, але підлягають зберіганню платником податку протягом строку давності, встановленого ПКУ.

У разі якщо відповідні витрати підтверджені електронним розрахунковим документом, платник податків зазначає в податковій декларації лише реквізити електронного розрахункового документа.

Для документального підтвердження витрат, що включаються до податкової знижки, контролюючий орган не має права вимагати від платника податку надання документів та/або їх копій, які містяться в автоматизованих інформаційних і довідкових системах, реєстрах, банках (базах) даних органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування, інформація з яких безоплатно отримується контролюючими органами відповідно до цього Кодексу та міститься в інформаційних базах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику (п.п. 166.2.3 п. 166.2 ст. 166 ПКУ).

При цьому п. 729.1 ст. 729 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року № 435-IV (далі – ЦКУ) передбачено, що пожертвою є дарування нерухомих та рухомих речей, зокрема, грошей та цінних паперів, особам, встановленим частиною першою ст. 720 ЦКУ, для досягнення ними певної, наперед обумовленої мети.

Договір про пожертву є укладеним з моменту прийняття пожертви (п. 729.2 ст. 729 ЦКУ).

До договору про пожертву застосовуються положення про договір дарування, якщо інше не встановлено законом (п. 729.3 ст. 729 ЦКУ).

Відповідно до п. 5 ст. 719 ЦКУ договір дарування валютних цінностей фізичних осіб між собою на суму, яка перевищує п'ятдесятикратний розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян, укладається у письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню.

Відповідно до п. 1 ст. 639 ЦКУ договір може бути укладений у будь-якій формі, якщо вимоги щодо форми договору не встановлені законом.

Договір є укладеним з моменту одержання особою, яка направила пропозицію укласти договір, відповіді про прийняття цієї пропозиції (п. 1 ст. 640 ЦКУ).

Таким чином, лише у разі декларування права на податкову знижку на суму коштів або вартість майна, перерахованих (переданих) платником податку у вигляді пожертвувань неприбутковим організаціям, одним із підтверджуючих документів, які необхідно надати платником податку контролюючому органу, є копія договору про пожертву. При здійсненні благодійних внесків неприбутковим організаціям такої вимоги законодавством не передбачено.

До уваги платників плати за землю! Зміна граничного розміру орендної плати

З 1 липня 2024 року набирає чинності Закон України від 9 травня 2024 року № 3706-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей експорту окремих видів товарів у період дії воєнного стану».

Цим законом пункт 288.5 статті 288 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) доповнений новим підпунктом 288.5.6, згідно з яким розмір орендної плати встановлюється у договорі оренди, але річна сума платежу для акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі, яке утворилося шляхом перетворення державного підприємства і є його правонаступником, за землі сільськогосподарського призначення, передані в оренду відповідно до статті 120¹ Земельного кодексу України, – не менше 12 відсотків нормативної грошової оцінки земельної ділянки, а якщо нормативну грошову оцінку земельної ділянки не проведено – не менше 12 відсотків нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або області.

При цьому з Кодексу виключений пункт 288.6 статті 288, відповідно до якого плата за суборенду земельних ділянок не могла перевищувати орендної плати

До уваги платників акцизного податку

Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 18.06.2024 № 717 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1257» (далі – Постанова № 717), яка набрала чинності 21.06.2024 (офіційно опублікована в газеті «Урядовий кур'єр» від 21.06.2024 № 126).

Основною метою прийняття постанови № 717 є приведення положень постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1257 «Про затвердження Порядку випуску, обігу та погашення податкових векселів, авальованих банком (податкових розписок), що видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, спирту етилового денатурованого (технічного) та біоетанолу, які використовуються суб'єктами господарювання для виробництва окремих видів продукції» (далі – Постанова № 1257) у відповідність до норм Податкового кодексу України (далі – Кодекс), з урахуванням змін, внесених Законом України від 29.06.2023 № 3193-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо спрощення умов виробництва дистилатів суб'єктами малого підприємництва» (далі – Закон № 3193).

Так, Законом України № 3193 внесено зміни до підпункту «ж» підпункту 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 Кодексу в частині розширення кола суб'єктів господарювання, на яких поширюється нульова ставкою акцизного податку за 1 літр 100-відсоткового спирту із спирту етилового-сирцю, який використовується для виробництва біоетанолу з оформленням податкового векселя.

До впровадження норм Закону № 3193 акцизний податок справлявся за ставкою 0 гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту із спирту етилового-сирцю, який використовується для виробництва біоетанолу лише в межах одного суб'єкта господарювання.

Також Законом № 3193 внесено зміни до підпункту 229.1.5 пункту 229.1 статті 229 Кодексу, які передбачають, що податковий вексель може бути виданий виробником біоетанолу, який використовує для виробництва біоетанолу спирт етиловий-сирець.

Таким чином Постановою № 717 приведено назву Постанови № 1257 та положення затвердженого нею Порядку у відповідність до норм Кодексу в частині поширення процедур випуску, обігу та погашення податкових векселів на операції зі спиртом етиловим-сирцем, що відвантажуються за нульовою ставкою акцизного податку з оформленням податкового векселя як гарантії його цільового використання для

виробництва біоетанолу та запровадження видання податкового векселя виробником біоетанолу, який використовує для його виробництва спирт етиловий-сирець.

Одночасно Постановою № 717 усунені окремі технічні та логічні неузгодженості у сфері обліку податкових векселів та їхнього погашення.

Чи потрібно скасовувати реєстрацію ПРРО у разі зміни виробника та/або господарської одиниці?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області інформує.

У разі зміни, зокрема, найменування або адреси господарської одиниці, де використовується програмний реєстратор розрахункових операцій (далі – ПРРО), здійснюється перереєстрація ПРРО. Для перереєстрації подається заява про реєстрацію програмних реєстраторів розрахункових операцій за формою № 1-ПРРО (далі – Заява № 1-ПРРО) з позначкою «Перереєстрація» (п. 8 розд. II Порядку реєстрації, ведення реєстру та застосування програмних реєстраторів розрахункових операцій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 23.06.2020 № 317 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 14 червня 2016 року № 547» із змінами та доповненнями (далі – Порядок № 317).

Згідно з п. 10 розд. II Порядку № 317 перереєстрація ПРРО здійснюється у порядку та строки, встановлені для реєстрації.

Відсутність в контролюючому органі інформації щодо господарської одиниці, вказаної у Заяві № 1-ПРРО, про яку суб'єкт господарювання мав повідомити контролюючий орган як про об'єкт оподаткування або об'єкт, пов'язаний з оподаткуванням або через який провадиться діяльність (далі – об'єкти оподаткування), відповідно до вимог та у порядку згідно з п. 63.3 ст. 63 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI та розд. VIII Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588 із змінами та доповненнями, або наявність відомостей про те, що відповідний об'єкт є закритим чи не експлуатується суб'єктом господарювання, є підставою для відмови в реєстрації/перереєстрації ПРРО.

Згідно з п. 2 розд. IV Порядку № 317 ПРРО може застосовуватись лише в тій господарській одиниці, дані про яку внесені до Реєстру ПРРО щодо такого ПРРО.

У розд. 3 «Дані щодо господарської одиниці» Заяви № 1-ПРРО зазначаються: ідентифікатор об'єкта оподаткування, код території, назва господарської одиниці, адреса розміщення господарської одиниці, які заповнюються згідно з даними повідомлення про об'єкти оподаткування або об'єкти, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність, за формою № 20-ОПП (далі – Повідомлення № 20-ОПП).

Відповідно до п. 2 розд. II Положення про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 21.01.2016 № 13 із змінами та доповненнями назва та адреса господарської одиниці є обов'язковими реквізитами фіскального чеку.

Першоджерелом даних для Повідомлення № 20-ОПП є правостановлювальні документи, на підставі яких у платника податків відбувається реєстрація, створення чи відкриття об'єкта оподаткування та які є актуальними на дату його подання. Відомості щодо господарської одиниці в реєстраційній заяві, зокрема, для перереєстрації ПРРО, та у фіскальному чеку мають відповідати відомостям, зазначеним у Повідомленні № 20-ОПП.

При цьому, фіскальний номер ПРРО не змінюється у разі його перереєстрації та зберігається за ПРРО до дати його скасування. Зміна ПРРО не залежно від їх виробників та/або зміна господарської одиниці не потребують скасування реєстрації ПРРО.

Протягом якого строку юрособа – платник єдиного податку 3 групи, яка реорганізується шляхом приєднання, подає останню податкову декларацію?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу на наступне.

Частиною першою ст. 104 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року № 435-IV (далі – ЦКУ) визначено, що юридична особа припиняється в результаті реорганізації, зокрема, приєднання. У разі реорганізації юридичних осіб майно, права та обов'язки переходять до правонаступників.

Юридична особа є такою, що припинилася, з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань запису про її припинення (частина п'ята ст. 104 ЦКУ).

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку, встановлені главою 1 «Спрощена система оподаткування, обліку та звітності» розд. XIV «Спеціальні податкові режими» Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI (далі – ПКУ).

Пунктом 299.10 ст. 299 ПКУ визначено, що реєстрація платником єдиного податку є безстроковою та може бути анульована шляхом виключення з реєстру платників єдиного податку за рішенням контролюючого органу у разі, зокрема:

- подання платником податку заяви щодо відмови від застосування спрощеної системи оподаткування у зв'язку з переходом на сплату інших податків і зборів, визначених ПКУ, – в останній день календарного кварталу, в якому подано таку заяву;

- припинення юридичної особи (крім перетворення) зокрема, відповідно до закону – в день отримання відповідним контролюючим органом від державного реєстратора повідомлення про проведення державної реєстрації такого припинення.

Відповідно до п.п. 298.2.1 п. 298.2 ст. 298 ПКУ для відмови від спрощеної системи оподаткування суб'єкт господарювання не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку нового календарного кварталу (року) подає до контролюючого органу заяву.

Нормами ПКУ не передбачено подання юридичною особою – платником єдиного податку третьої групи, яка припиняє діяльність, заяви щодо відмови від застосування спрощеної системи оподаткування.

Податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку третьої групи та податкових агентів платників єдиного податку третьої групи – електронних резидентів (е-резидентів) є календарний квартал (крім податкового періоду податкової звітності з податку на додану вартість, визначеного п. 202.1 ст. 202 ПКУ) (абзац другий п. 294.1 ст. 294 ПКУ).

Податкові декларації, крім випадків, передбачених ПКУ, подаються за базовий звітний (податковий) період, що дорівнює календарному кварталу або календарному півріччю (у тому числі в разі сплати квартальних або піврічних авансових внесків) – протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу (півріччя) (п.п. 49.18.2 п. 49.18 ст. 49 ПКУ).

Водночас, згідно з п.п. 49.18.8 п. 49.18 ст. 49 ПКУ, якщо платник податків ліквідується чи реорганізується (у тому числі до закінчення податкового (звітного) періоду), декларація, зокрема, з місцевих податків і зборів може подаватися за податковий (звітний) період, на який припадає дата ліквідації чи реорганізації, до закінчення такого звітного періоду.

Єдиний податок належить до місцевих податків (п.п. 10.1.2 п. 10.1 ст. 10 ПКУ).

Пунктом 294.6 ст. 294 ПКУ визначено, зокрема, що у разі державної реєстрації припинення юридичних осіб, які є платниками єдиного податку, останнім податковим (звітним) періодом вважається період, у якому відповідним контролюючим органом отримано від державного реєстратора повідомлення про проведення державної реєстрації такого припинення.

Враховуючи зазначене, юридична особа – платник єдиного податку третьої групи, яка реорганізується, шляхом приєднання, подає останню податкову декларацію платника єдиного податку третьої групи за податковий (звітний) період, на який припадає дата припинення (дата внесення запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань про припинення з наростаючим підсумком до закінчення такого податкового (звітного) періоду або протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу (півріччя).

При цьому заяву щодо відмови від застосування спрощеної системи оподаткування подавати не потрібно.

Про особливості здійснення та оподаткування ПДВ операцій з експорту окремих видів товарів

Законом України від 09 травня 2024 року № 3706-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей експорту окремих видів товарів у період дії воєнного стану» (далі – Закон № 3706-IX), який опубліковано 20.06.2024, тимчасово на період дії воєнного стану в Україні встановлено особливості здійснення та оподаткування ПДВ операцій з експорту окремих видів товарів в рамках запровадження режиму експортного забезпечення (далі – РЕЗ).

Закон № 3706-IX набирає чинності з 01.07.2024.

Згідно із Законом № 3706-IX особливості РЕЗ регулюються Законом України від 16 квітня 1991 року № 959-ХІІ «Про зовнішньоекономічну діяльність» (далі – Закон № 959-ХІІ) Податковим та Митним кодексами України (далі – ПКУ, МКУ відповідно).

Рішення про запровадження РЕЗ приймає Кабінет Міністрів України після приведення у відповідність та прийняття усіх необхідних нормативно-правових актів та забезпечення можливості обробки інформації, визначеної Законом № 3706-IX, ЦОВВ.

На період дії РЕЗ (з моменту прийняття відповідного рішення Кабінетом Міністрів України) оподаткування ПДВ операцій з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів здійснюється з урахуванням особливостей, визначених пунктом 97 підрозділу 2 розділу ХХ ПКУ.

Так, експорт окремих видів товарів може здійснюватися лише зареєстрованими платниками ПДВ. Суб'єктам підприємницької діяльності, які не зареєстровані як платники ПДВ, здійснювати експорт окремих видів товарів в період дії РЕЗ забороняється.

Перелік товарів, щодо яких застосовується РЕЗ (далі – окремі види товарів), визначено абзацом другим статті 19² Закону № 959-ХІІ. Зокрема, до них належать ряд зернових та олійних культур (пшениця, жито, ячмінь, овес, кукурудза, соя, ріпак, соняшник), рослинні олії (соняшникова, соєва, ріпакова, гірчична) та відходи, одержані при їх виробництві (в т.ч. макуха), мед та горіхи волоські.

Виятки, до яких відповідні вимоги з експорту окремих видів товарів в рамках запровадження РЕЗ не застосовується, передбачені 10 – 12 абзацами статті 19² Закону № 959-ХІІ, а саме:

- вивезення як припасів транспортними засобами комерційного призначення відповідно до статті 229 МКУ;
- вивезення (за наведеним переліком), які здійснюються платниками ПДВ у супроводі фітосанітарного сертифіката, виданого з урахуванням положень пункту 1⁵ розділу IX Закону України від 30 червня 1993 року № 3348-ХІІ «Про карантин рослин».

Експорт товарів у рамках запровадження РЕЗ здійснюється лише за умови, що передбачені зовнішньоекономічним договором контрактні (зовнішньоторговельні) ціни не нижчі мінімально допустимих експортних цін на такі товари.

Інформація про мінімально допустимі експортні ціни на окремі види товарів розміщується на офіційному вебсайті Міністерства аграрної політики та продовольства.

При здійсненні вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів платник податку зобов'язаний до дня подання митної декларації для митного оформлення таких товарів за кожним таким товаром скласти окрему податкову накладну та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН).

У такій податковій накладній:

може бути зазначено тільки один товар за одним кодом згідно з УКТ ЗЕД;

одиниці виміру товарів зазначаються у кілограмах;

у податковій накладній має бути вказано дата та номер договору (контракту) на вивезення окремих видів товарів за межі митної території України. У податковій накладній, що складається за операціями з вивезення товарів за межі митної території України на підставі форвардного контракту, зазначається відповідна відмітка про форвардний контракт.

Податкова накладна, складена з порушенням таких вимог, не приймається до реєстрації в ЄРПН.

Оподаткування операцій з експорту окремих видів товарів в період дії РЕЗ здійснюється за ставками, визначеними підпунктами «а» і «г» пункту 193.1 статті 193 розділу V ПКУ для операцій з постачання таких товарів на митній території України (20 % та 14 % відповідно).

Платники податку, діяльність яких відповідає критеріям, встановленим підпунктом «а» підпункту 97.2 пункту 97 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, при складанні податкової накладної за операціями з експорту окремих видів товарів в період дії РЕЗ застосовують ставку податку 0 %.

Зокрема, до таких платників податку відносяться платники, по яких протягом попередніх 12 календарних місяців (до 11 листопада 2024 року – за фактичний наявний період, починаючи з 11 листопада 2023 року) сума неотриманих грошових коштів за операціями з експорту окремих видів товарів, за якими банком не був завершений валютний нагляд за дотриманням таким платником установлених Національним банком України граничних строків розрахунків (після їх закінчення), не перевищує 20 % загальної суми операцій з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів, щодо яких закінчилися встановлені Національним банком України граничні строки розрахунків.

Реєстрація в ЄРПН податкової накладної, складеної на операцію з експорту окремих видів товарів в період дії РЕЗ, незалежно від того, яка ставка податку вказана в такій податковій накладній (0 % чи 20 % або 14 %) може бути зупинена в порядку та на підставах, визначених Кабінетом Міністрів України відповідно до пункту 201.16 статті 201 розділу V ПКУ.

Податкова накладна, яка була складена на операцію з експорту окремих видів товарів в період дії РЕЗ, та не була зареєстрована в ЄРПН, не надає платнику податку можливості розпочати митне оформлення такого товару.

Якщо з дати реєстрації в ЄРПН податкової накладної, складеної за операціями з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів, минуло 30 календарних днів і протягом такого періоду не оформлено митну декларацію на такі товари, реєстрація такої податкової накладної в ЄРПН скасовується.

Після складання податкової накладної за операцією з експорту окремих видів товарів у період дії РЕЗ та її реєстрації в ЄРПН коригування такої податкової накладної може здійснюватися шляхом складання розрахунків коригування лише за дотримання певних умов та в кілька етапів, а саме.

Етап 1

До початку оформлення митної декларації, що засвідчує факт вивезення таких товарів за межі митної території України, у разі зміни кількісних або вартісних показників товару складається розрахунок коригування першого типу (далі – РК_1).

РК_1 може бути складено як на збільшення, так і на зменшення вартості та/або кількості товару. При цьому, обсяг експортної операції, на яку оформлюється митна декларація, не може перевищувати обсяг цієї ж операції, вказаний у податковій накладній з урахуванням її коригування.

РК_1 підлягає реєстрації в ЄРПН виключно до початку митного оформлення.

Реєстрація в ЄРПН РК_1 може бути зупинена в порядку та на підставах, визначених Кабінетом Міністрів України відповідно до пункту 201.16 статті 201 розділу V ПКУ.

Етап 2

Після завершення вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту товарів та подання усіх необхідних додаткових декларацій для митного оформлення за відповідною митною декларацією з метою приведення показників податкової накладної у відповідність з показниками митної декларації може бути складений розрахунок коригування другого типу (далі – РК_2).

На цьому етапі зміни ставки оподаткування не відбувається.

РК_2 може бути складений тільки на зменшення суми операції, вказаної у податковій накладній.

РК_2 підлягає реєстрації в ЄРПН. Якщо показники податкової накладної з урахуванням поданого на реєстрацію РК_2 не відповідають показникам митної декларації, такий розрахунок коригування не буде зареєстровано.

В ЄРПН може бути зареєстровано тільки один РК_2.

Блокування реєстрації в ЄРПН РК_2 не здійснюється.

Після реєстрації в ЄРПН РК_2 коригування кількісних та вартісних показників податкової накладної, складеної за операціями з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів, не дозволяється.

Етап 3

Після завершення розрахунків за операцією з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів банк інформує ДПС шляхом направлення відповідного повідомлення.

Отримане від банку повідомлення направляється платнику через електронний кабінет платника податків.

Після отримання в електронному кабінеті повідомлення про завершення розрахунків за вказаною експортною операцією платник податку може змінити ставку та суму ПДВ, вказані в податковій накладній, складеній за операцією з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів, якщо в такій податковій накладній була вказана ставка податку 20 % або 14 % та нарахована відповідна сума ПДВ.

Таке коригування здійснюється шляхом складання розрахунку коригування третього типу (далі – РК_3), в якому коригуванню підлягає виключно ставка податку і нарахована сума податку.

В ЄРПН може бути зареєстровано тільки один РК_3.

Блокування реєстрації в ЄРПН РК_3 не здійснюється.

Після реєстрації в ЄРПН РК_3 (а для платників податку, які мали право скласти податкову накладну із застосуванням ставки 0 % – РК_2) забороняється внесення будь-яких змін до зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної.

Операції з вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту окремих видів товарів відображаються у складі податкової декларації за звітний (податковий) період, на який припадає дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформленої відповідно до вимог митного законодавства, незалежно від дати складання податкової накладної на вказану операцію.

У разі виникнення від'ємного значення суми, розрахованої згідно з пунктом 200.1 статті 200 розділу V ПКУ, за рахунок коригування податкових зобов'язань на підставі підпункту «в» підпункту 97.4 пункту 97 підрозділу 2 розділу XX ПКУ така сума підлягає бюджетному відшкодуванню відповідно до підпункту «б» пункту 200.4 статті 200 розділу V ПКУ.

Щодо подання Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній за оновленою формою, починаючи з 01.07.2024

Наказ Міністерства фінансів України від 09.02.2024 № 58 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 31 грудня 2020 року № 839», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26.02.2024 за № 282/41627, зі змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 01.03.2024 № 101 «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 09 лютого 2024 року № 58», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.03.2024 за № 316/41661, який опубліковано в Офіційному віснику України від 19.03.2024 № 26 (далі – наказ Мінфіну № 58), набув чинності 19 березня 2024 року.

Відповідно до наказу Мінфіну № 58 внесено зміни до:

форми Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2020 № 839 «Про затвердження форми та Порядку складання Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній», зокрема, її викладено в новій редакції;

Порядку складання Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній.

Інформацію про зміну форми Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній (далі – МГК) розміщено 15.04.2024 на вебпорталі ДПС у розділах:

Головна/Діяльність/Трансфертне ціноутворення та міжнародне оподаткування/Трансфертне ціноутворення/Нормативно-правові акти/Акти Міністерства фінансів України та ДПС/Наказ Міністерства фінансів України від 30.12.2020 № 839 «Про затвердження форми та Порядку складання Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній» (із змінами).

Головна/Законодавство/Податкове законодавство/Накази/Наказ Міністерства фінансів України від 30.12.2020 № 839 «Про затвердження форми та Порядку складання Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній» (із змінами).

Головна/Законодавство/Податки, збори, платежі/Загальнодержавні податки/Податок на прибуток підприємств/Форми звітності/Наказ Міністерства фінансів України від 30.12.2020 № 839 «Про затвердження форми та Порядку складання Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній» (із змінами).

Головна/Законодавство/Електронні форми документів/Податок на прибуток підприємств/ Наказ Міністерства фінансів України від 30.12.2020 № 839 «Про затвердження форми та Порядку складання Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній» (із змінами).

Електронна форма Повідомлення про участь у МГК доступна для завантаження на вебпорталі ДПС у розділі: Головна/Електронна звітність/Платникам податків про електронну звітність/Інформаційно-аналітичне забезпечення/Реєстр електронних форм податкових документів/Податок на прибуток (код форми J1800103).

Звертаємо увагу платників податків, що подання Повідомлення про участь у МГК за новою формою буде здійснюватися з 01.07.2024.

До уваги платників ПДВ!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу платників ПДВ, що повідомлення про подання пояснень та копій документів/скарги на рішення комісії та копії документів при зупиненні реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних подаються до контролюючого органу в електронному вигляді у форматі XML за наступними формами:

- Повідомлення про подання пояснень та копій документів щодо податкових накладних/розрахунків коригування, реєстрацію яких зупинено (код форми J/F 13126) (далі – Повідомлення 1);
- Скарга щодо рішення про відмову в реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (код форми J/F 13132) (далі – Скарга).

Кількість документів довільного формату (файлів), що додаються до Повідомлення 1/Скарги не повинна перевищувати 100 штук.

Разом з тим, один файл може містити копії кількох документів, за умови, що його розмір не перевищує 2 Мб.

Вищезазначені обмеження пов'язані з оптимізацією обробки інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах. Якщо кількість документів довільного формату (файлів) перевищує 100 шт., то платник повинен самостійно визначити їх пріоритетність та надати ту кількість, яка може бути оброблена інформаційно-телекомунікаційною системою.

До уваги платників ПДВ!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу платників ПДВ, що повідомлення про подання пояснень та копій документів/скарги на рішення комісії та копії документів при зупиненні реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних подаються до контролюючого органу в електронному вигляді у форматі XML за наступними формами:

- Повідомлення про подання пояснень та копій документів щодо податкових накладних/розрахунків коригування, реєстрацію яких зупинено (код форми J/F 13126) (далі – Повідомлення 1);
- Скарга щодо рішення про відмову в реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (код форми J/F 13132) (далі – Скарга).

Кількість документів довільного формату (файлів), що додаються до Повідомлення 1/Скарги не повинна перевищувати 100 штук.

Разом з тим, один файл може містити копії кількох документів, за умови, що його розмір не перевищує 2 Мб.

Вищезазначені обмеження пов'язані з оптимізацією обробки інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах. Якщо кількість документів довільного формату (файлів) перевищує 100 шт., то платник повинен самостійно визначити їх пріоритетність та надати ту кількість, яка може бути оброблена інформаційно-телекомунікаційною системою.

Які пільги щодо сплати земельного податку встановлені для фізичних осіб?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що пільги щодо сплати земельного податку для фізичних осіб наведено в ст. 281 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Так, згідно з п. 281.1 ст. 281 ПКУ від сплати земельного податку звільняються:

- особи з інвалідністю першої і другої групи;
  - фізичні особи, які виховують трьох і більше дітей віком до 18 років;
  - пенсіонери (за віком);
  - ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України від 22 жовтня 1993 року № 3551-ХІІ (із змінами) «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
  - фізичні особи, визнані законом особами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.
- Відповідно до п. 281.2 ст. 281 ПКУ звільнення від сплати податку за земельні ділянки, передбачене для відповідної категорії фізичних осіб п. 281.1 ст. 281 ПКУ, поширюється на земельні ділянки за кожним видом використання у межах граничних норм:
- для ведення особистого селянського господарства – у розмірі не більш як 2 гектари;
  - для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка): у селах – не більш як 0,25 гектара, в селищах – не більш як 0,15 гектара, в містах – не більш як 0,10 гектара;
  - для індивідуального дачного будівництва – не більш як 0,10 гектара;
  - для будівництва індивідуальних гаражів – не більш як 0,01 гектара;
  - для ведення садівництва – не більш як 0,12 гектара.

Від сплати податку звільняються на період дії єдиного податку четвертої групи власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі за умови передачі земельних ділянок та земельних часток (паїв) в оренду платнику єдиного податку четвертої групи (п. 281.3 ст. 281 ПКУ).

Пунктом 281.4 ст. 281 ПКУ визначено, що якщо фізична особа, визначена у п. 281.1 ст. 281 ПКУ, станом на 01 січня поточного року має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, площа яких перевищує межі граничних норм, визначених п. 281.2 ст. 281 ПКУ, така особа до 01 травня поточного року подає письмову заяву у довільній формі до контролюючого органу за місцем знаходження будь-якої земельної ділянки про самостійне обрання/зміну земельних ділянок для застосування пільги (далі – заява про застосування пільги).

Пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з базового податкового (звітного) періоду, в якому подано таку заяву, та діє до початку місяця, що настає за місяцем подання нової заяви про застосування пільги.

У разі подання фізичною особою, яка станом на 01 січня поточного року має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, заяви про застосування пільги після 01 травня поточного року, пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з наступного податкового (звітного) періоду.

Згідно з п. 281.5 ст. 281 ПКУ, якщо право на пільгу у фізичної особи, яка має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, виникає протягом календарного року та/або фізична особа, визначена у п. 281.1 ст. 281 ПКУ, набуває право власності на земельну ділянку/земельні ділянки одного виду використання, така особа подає заяву про застосування пільги до контролюючого органу за місцем знаходження будь-якої земельної ділянки протягом 30 календарних днів з дня набуття такого права на пільгу та/або права власності.

Пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з урахуванням вимог п. 284.2 ст. 284 ПКУ та діє до початку місяця, що настає за місяцем подання нової заяви про застосування пільги.

У разі недотримання фізичною особою вимог абзацу першого п. 281.5 ст. 281 ПКУ пільга починає застосовуватися до обраних земельних ділянок з наступного податкового (звітного) періоду.

Базовим податковим (звітним) періодом для плати за землю є календарний рік (п. 285.1 ст. 285 ПКУ).

ФОП протягом календарного року перейшла з загальної системи оподаткування на сплату єдиного податку: визначення загального МПЗ за податковий (звітний) рік у податковій декларації

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє.

Відповідно до п.п. 14.1.114 прим. 2 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України далі – ПКУ) мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ) – мінімальна величина податкового зобов'язання із сплати податків, зборів, платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, пов'язаних з виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції та/або з власністю та/або користуванням (орендою, суборендою, емфітевзисом, постійним користуванням) земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, розрахована відповідно до ПКУ. Сума мінімальних податкових зобов'язань, визначених щодо кожної із земельних ділянок, право користування якими належить одній юридичній або фізичній особі, у тому числі фізичній особі – підприємцю, є загальним мінімальним податковим зобов'язанням.

Порядок визначення МПЗ встановлено ст. 38 прим. 1 ПКУ, якою, зокрема, визначено, що мінімальне податкове зобов'язання визначається за період володіння (користування) земельною ділянкою, який припадає на відповідний податковий (звітний) рік.

Особливості визначення загального мінімального податкового зобов'язання платників єдиного податку встановлено ст. 297 прим. 1 ПКУ.

Зокрема, п. 297 прим. 1 ст. 297 прим. 1 ПКУ визначено, що платники єдиного податку – власники, орендарі, користувачі на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, а також голови сімейних фермерських господарств, у тому числі щодо земельних ділянок, що належать членам такого сімейного фермерського господарства та використовуються таким сімейним фермерським господарством, зобов'язані подавати додаток з розрахунком загального мінімального податкового зобов'язання у складі податкової декларації за податковий (звітний) рік.

Фізичні особи – підприємці, які застосовують спрощену систему оподаткування, у складі податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця, форма якої затверджена наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 578, подають додаток 2 «Розрахунок загального мінімального податкового зобов'язання за податковий (звітний) рік» (далі – Додаток 2).

Отже, враховуючи те, що розрахунок загального мінімального податкового зобов'язання здійснюється у складі податкової звітності за податковий (звітний) рік, то фізична особа – підприємець, яка протягом календарного року перейшла з загальної системи оподаткування на спрощену систему оподаткування, та відповідно на кінець податкового (звітного) року перебуває на спрощеній системі оподаткування, повинна визначати загальне МПЗ за податковий (звітний) рік у Додатку 2 до податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця за кількість календарних місяців володіння (користування) земельною ділянкою.

Платники рентної плати поповнили місцеві бюджети Дніпропетровщини на понад 1 млрд гривень

Протягом січня – травня 2024 року до місцевих бюджетів Дніпропетровської області надійшло понад 1,0 млрд грн рентної плати. Надходження виросли порівняно з відповідним періодом 2023 року майже на 549,0 млн грн, темп росту склав 217,5 відсотків.

Найбільше надходжень забезпечила рентна плата за видобування залізних руд, якої надійшло до місцевих кошків понад 880,3 млн грн, що більше ніж у січні – травні 2023 року на понад 572,7 млн грн, або на 186,2 відсотки.

За використання рибних ресурсів місцеві бюджети поповнились рентною платою на суму понад 1,6 млн грн, що на понад 1,1 млн грн більше минулорічного показника, темп росту – 315,3 відсотки.

Використання лісових ресурсів: рентної плати спрямовано з початку року 336,3 тис. грн, надходження збільшилися на 40,6 тис. грн, або на 13,7 відс., у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

Дякуємо платникам за своєчасне поповнення бюджетів!

Щодо здійснення розрахунків при прийманні від населення металобрухту

Суб'єкти господарювання, які здійснюють приймання від населення металобрухту, повинні керуватись Законом України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265), Законом України «Про металобрухт» (далі – Закон № 619), постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2000 року № 1336 «Про забезпечення реалізації статті 10 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – постанова) та Положенням про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 21.01.2016 № 13, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.02.2016 за № 220/28350 (далі – Положення № 13).

Так, суб'єктам господарювання при прийманні від населення металобрухту відповідно до постанови дозволено використовувати розрахункові книжки та книги обліку розрахункових операцій без застосування реєстратора розрахункових операцій/ програмного реєстратора розрахункових операцій (далі – РРО/ ПРРО). Відповідно до частини десятої статті 4 Закону № 619 приймання металобрухту від фізичних осіб обов'язково оформлюється актом приймання, що є первинним документом обліку металобрухту, в якому зазначаються прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи, вага, вартість та опис металобрухту. Приймання металобрухту від фізичних осіб здійснюється із заповненням розрахункового документа, форма та зміст якого передбачена Положенням № 13.

Постановою затверджено Перелік окремих форм та умов проведення діяльності у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, яким дозволено проводити розрахункові операції без застосування РРО/ ПРРО з використанням розрахункових книжок та книг обліку розрахункових операцій (далі – Перелік).

Пунктом 19 Переліку визначено, що приймання від населення вторинної сировини та металобрухту дозволено проводити з використанням розрахункової книжки та книги обліку розрахункових операцій.

Враховуючи зазначене, при здійсненні приймання від населення металобрухту суб'єкти господарювання можуть використовувати розрахункові книжки та книги обліку розрахункових операцій із видачою розрахункової квитанції.

Особливості сплати ПДФО ВПП, який має приміщення (будівлі) в різних регіонах України районах міста, де працюють наймані працівники

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що порядок сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) до бюджету передбачений ст. 168 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) відповідно до п.п. 168.4.1 п. 168.4 якої податок, утриманий з доходів резидентів, підлягає зарахуванню до відповідних бюджетів згідно з нормами Бюджетного кодексу України від 08 липня 2010 року № 2456-VI із змінами та доповненнями (далі – БКУ).

Такий порядок застосовується усіма юридичними особами, у тому числі такими, що мають філії, відділення, інші відокремлені підрозділи, що розташовані на території іншої територіальної громади, ніж така юридична особа, а також відокремленими підрозділами, яким в установленому порядку надано повноваження щодо нарахування, утримання і сплати (перерахування) до бюджету податку (далі – відокремлений підрозділ) (п.п. 168.4.2 п. 168.4 ст. 168 ПКУ).

Відповідно до ст. 64 БКУ податок на доходи фізичних осіб, який сплачується податковим агентом – юридичною особою (її філією, відділенням, іншим відокремленим підрозділом) чи представництвом нерезидента – юридичної особи, зараховується до відповідного місцевого бюджету за її місцезнаходженням (розташуванням) в обсягах податку, нарахованого на доходи, що сплачуються фізичній особі.

Згідно з п.п. 168.4.3 п. 168.4 ст. 168 ПКУ суми податку на доходи, нараховані відокремленим підрозділом на користь фізичних осіб, за звітний період перераховуються до відповідного бюджету за місцезнаходженням такого відокремленого підрозділу.

У разі якщо відокремлений підрозділ не уповноважений нараховувати (сплачувати) податок на доходи фізичних осіб за такий відокремлений підрозділ, усі обов'язки податкового агента виконує юридична особа. Податок на доходи, нарахований працівникам відокремленого підрозділу, перераховується до місцевого бюджету за місцезнаходженням такого відокремленого підрозділу.

Відповідно до п. 63.3 ст. 63 ПКУ з метою проведення податкового контролю платники податків підлягають реєстрації або взяттю на облік у контролюючих органах за місцезнаходженням юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб, місцем проживання особи (основне місце обліку), а також за місцем розташування (реєстрації) їх підрозділів, рухомого та нерухомого майна, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність (неосновне місце обліку).

Згідно з п. 64.7 ст. 64 ПКУ після включення платника податків до Реєстру великих платників податків (далі – Реєстр ВПП) та отримання повідомлення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про таке включення платник податків зобов'язаний стати на облік за основним місцем обліку в територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який здійснює супроводження великих платників податків, з початку податкового періоду (календарного року), на який сформовано Реєстр ВПП, та за неосновним місцем обліку в такому територіальному органі центрального органу виконавчої влади або його структурних підрозділах щодо наявних у межах населеного пункту за місцезнаходженням територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який здійснює супроводження великих платників податків, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням за переліком, визначеним центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, або через які провадиться діяльність такого великого платника податків.

При цьому, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику закріплює великих платників податків за міжрегіональними управліннями ДПС по роботі з великими платниками податків за основним місцем обліку.

Взяття на облік за неосновним місцем обліку великих платників податків здійснюється в Головних управліннях ДПС в областях, м. Києві за заявою про взяття на облік платника податків за неосновним місцем обліку за формою № 17-ОПП, яка може бути подана як до контролюючого органу за неосновним місцем обліку, так і до контролюючого органу за основним місцем обліку.

Якщо платник податку, який перебуває на обліку в міжрегіональному управлінні ДПС (основне місце обліку), має об'єкти пов'язані з оподаткуванням, що розташовані на територіях адміністративно-територіальних одиниць відмінних від основного місця обліку, зокрема власні та/або орендовані приміщення, в яких працюють та отримують заробітну плату наймані працівники, то такий платник податку зобов'язаний стати на облік за місцем розташування таких об'єктів (неосновне місце обліку) у відповідних Головних управліннях ДПС в областях, м. Києві та перераховувати податок на доходи фізичних осіб із доходів у вигляді заробітної плати до відповідного бюджету за місцезнаходженням (розташуванням) таких приміщень (неосновне місце обліку) на рахунки, відкриті в органах Державної казначейської служби.

До уваги платників, які перебували на спрощеній системі оподаткування зі сплатою єдиного податку 2 відсотки!

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що особливості справляння єдиного податку у період дії воєнного, надзвичайного стану на території України визначено підрозд. 8 розд. XX Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Пунктом 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ встановлено, що тимчасово, з 01 квітня 2022 року до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України, положення розд. XIV ПКУ застосовуються з урахуванням особливостей, визначених у відповідних підпунктах п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ.

Так, згідно з п.п. 9.5 п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ платники єдиного податку третьої групи, які використовують особливості оподаткування, встановлені вказаним пунктом ПКУ, звільняються від обов'язку нарахування та сплати ПДВ за операціями з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, а також від подання податкової звітності з ПДВ, а їх реєстрація платником ПДВ є призупиненою.

Операції, здійснені платником єдиного податку третьої групи, який використовує особливості оподаткування, встановлені вказаним пунктом ПКУ, вважаються такими, що не є об'єктом оподаткування ПДВ.

Правові основи оподаткування ПДВ встановлено розд. V та підрозд. 2 розд. XX ПКУ.

Згідно з підпунктами «а» і «б» п. 185.1 ст. 185 розд. V ПКУ об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких відповідно до ст. 186 розд. V ПКУ розташоване на митній території України.

Порядок реєстрації особи як платника ПДВ регулюється ст.ст. 180 – 183 розд. V ПКУ та регламентується Положенням про реєстрацію платників податку на додану вартість, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 14.11.2014 № 1130, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 17.11.2014 за № 1456/26233 (із змінами).

Для цілей оподаткування ПДВ платниками ПДВ є особи, перелік яких визначено п.п. 14.1.139 п. 14.1 ст.14 розд. I та п. 180.1 ст. 180 розд. V ПКУ.

Статтями 181 та 182 розд. V ПКУ визначено умови для реєстрації особи як платника ПДВ, відповідно до яких реєстрація особи як платника ПДВ може здійснюватися як в обов'язковому порядку, так і за добровільним рішенням особи.

Відповідно до п. 181.1 ст. 181 розд. V ПКУ у разі якщо загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з розд. V ПКУ, у тому числі операцій з постачання товарів/послуг з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі (зокрема, але не виключно шляхом встановлення спеціального застосунку або додатку на смартфонах, планшетах чи інших цифрових пристроях), нарахована (сплачена) такій особі протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує 1 млн грн (без урахування ПДВ), така особа зобов'язана зареєструватися як платник ПДВ у контролюючому органі за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) з дотриманням вимог, передбачених ст. 183 розд. V ПКУ, крім особи, яка є платником єдиного податку першої – третьої групи.

Таким чином, для цілей обов'язкової реєстрації платником ПДВ особі необхідно враховувати загальний обсяг операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з розд. V ПКУ, здійснених такою особою протягом останніх 12 календарних місяців.

До загального обсягу операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з розд. V ПКУ, для цілей реєстрації особи як платника ПДВ включається обсяг безпосередньо здійснених операцій, що підлягають оподаткуванню ПДВ за ставками: 0 відс., 7 відс., 14 відс. та 20 відс., а також обсяг операцій, що звільняються від оподаткування ПДВ.

Водночас, при обрахунку загального обсягу таких операцій, обсяг здійснених операцій, що не є об'єктом оподаткування ПДВ, зокрема, обсяг операцій з постачання товарів/послуг, здійснених особою у період перебування на спрощеній системі оподаткування із сплатою єдиного податку за ставкою 2 відс. та з використанням особливостей оподаткування, встановлених п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПКУ, не враховується.

Чи враховує при розрахунку МПЗ ФОП – платник ЄП II – IV груп місяць, в середині (наприкінці) якого така особа набула/втратила право власності, оренди, користування на інших умовах земельною ділянкою?

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що згідно з п. 297 прим. 1.1 ст. 297 прим. 1 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платники єдиного податку – власники, орендарі, користувачі на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, а також голови сімейних фермерських господарств, у тому числі щодо земельних ділянок, що належать членам такого сімейного фермерського господарства та використовуються таким сімейним фермерським господарством, зобов'язані подавати додаток з розрахунком загального мінімального податкового зобов'язання (далі – МПЗ) у складі податкової декларації за податковий (звітний) рік.

У такому додатку, зокрема, зазначаються:

- кадастрові номери земельних ділянок, які використовуються такими платниками для здійснення підприємницької діяльності, та для яких визначається МПЗ, їх нормативна грошова оцінка та площа таких земельних ділянок;
- сума загального МПЗ, сума МПЗ щодо кожної земельної ділянки;
- загальна сума сплачених платником єдиного податку податків, зборів, платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, пов'язаних з виробництвом та реалізацією власної сільськогосподарської продукції та/або з власністю та/або користуванням (орендою, суборендою, емфітевзисом, постійним користуванням) земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, та визначених відповідно до пп. 297 прим. 1.2, 297 прим. 1.3, 297 прим. 1.4 або 297 прим. 1.5 ст. 297 прим. 1 ПКУ витрат на оренду земельних ділянок протягом податкового (звітного) року;
- різниця між сумою загального МПЗ та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок.

Згідно з абзацом першим п. 38 прим. 1.4 ст. 38 прим. 1 ПКУ у разі переходу права власності або права користування, у тому числі оренди, емфітевзису, суборенди, на земельну ділянку, віднесена до сільськогосподарських угідь, від одного власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) до іншого власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) протягом календарного року та за умови державної реєстрації такого права відповідно до законодавства, МПЗ щодо такої земельної ділянки визначається для попереднього власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) за період з 01 січня такого календарного року до початку місяця, в якому припинилося право власності на таку земельну ділянку, або в якому така земельна ділянка передана в користування (оренду, суборенду, емфітевзис), а для нового власника, орендаря або користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) – починаючи з місяця, в якому він набув право власності або право користування, у тому числі оренди, емфітевзису, суборенди на таку земельну ділянку, та враховується у складі загального МПЗ кожного з таких власників або користувачів.

Відповідно до формул, наведених у ст. 38 прим. 1 «Визначення мінімального податкового зобов'язання» ПКУ для розрахунку МПЗ щодо земельної ділянки, нормативна грошова оцінка якої проведена/не проведена, відображається показник щодо кількості календарних місяців, протягом яких земельна ділянка перебуває у власності, оренді, користуванні на інших умовах (у т. ч. на умовах емфітевзису) платника податків.

Відповідно до ст.ст. 125 – 126 Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III, із змінами, право власності на земельну ділянку, а також право постійного користування та право оренди земельної

ділянки виникають з моменту державної реєстрації цих прав. Право власності, користування земельною ділянкою оформлюється відповідно до Закону України від 01 липня 2004 року № 1952-IV «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», із змінами.

У разі відсутності державної реєстрації переходу права власності або права користування, у тому числі оренди, емфітевзису, суборенди, на земельну ділянку, віднесена до сільськогосподарських угідь, від одного власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) до іншого власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) протягом календарного року МПЗ щодо такої земельної ділянки визначається для попереднього власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) на загальних підставах за податковий (звітний) рік (абзац другий п. 38 прим. 1.4 ст. 38 прим. 1 ПКУ).

Отже, у разі набуття фізичною особою – підприємцем – платником єдиного податку другої – четвертої груп (далі – ФОП) права власності, оренди, користування на інших умовах (в т. ч. на умовах емфітевзису) на земельну ділянку, за умови державної реєстрації такого права (далі – право власності), в середині (наприкінці) місяця, при розрахунку МПЗ щодо земельної ділянки, враховується повний місяць, в якому платник набув право власності.

Водночас, при розрахунку МПЗ щодо земельної ділянки не враховується місяць, в якому платник втратив право власності.

Платникам плати за землю про деякі особливості заповнення уточнюючої декларації

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області повідомляє наступне.

Розглянемо питання: «Яким чином заповнюється розд. I податкової декларації з плати за землю з типом «Уточнююча» для відображення зменшення сум податкових зобов'язань за певний період 2024 року з земельного податку, якщо прийнято рішення міської ради про встановлення ставки земельного податку на рівні 0 відс. протягом такого періоду 2024 року?»

Відповідно до п.п. 12.4.1 п. 12.4 ст. 12 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) до повноважень сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій та військово-цивільних адміністрацій щодо податків та зборів належать встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених ПКУ.

Верховна Рада Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території (п. 284.1 ст. 284 ПКУ).

Відповідно до частини п'ятої ст. 59 Закону України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо органом чи посадовою особою не встановлено пізніший строк введення цих актів у дію.

Нормами п.п. 69.34 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ визначено, що тимчасово, на період дії воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, по 31 грудня року, в якому припинено або скасовано воєнний стан, до рішень сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій або військово-цивільних адміністрацій щодо встановлення ставок та пільг з місцевих податків та/або зборів та/або рішень про внесення змін до таких рішень не застосовуються вимоги п.п. 4.1.9 п. 4.1 та п. 4.5 ст. 4, п.п. 12.3.3, 12.3.4 і 12.3.7 п. 12.3, п.п. 12.4.3 п. 12.4 та п. 12.5 ст. 12 ПКУ та Закону України від 11 вересня 2003 року № 1160-ІV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», частини четвертої ст. 15 Закону України від 13 січня 2011 року № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації», Закону України від 01 липня 2014 року № 1555-VII «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

У разі прийняття органом місцевого самоврядування рішення про встановлення ставки земельного податку в розмірі 0 відс. на певний період 2024 року (наприклад, за квітень-червень 2024 року), платники земельного податку мають право на самостійне уточнення узгоджених податкових зобов'язань із земельного податку шляхом подання уточнюючих розрахунків відповідно до ст. 50 ПКУ.

Платник земельного податку подає податкову декларацію з плати за землю (далі – Декларація) з типом «Уточнююча».

У разі наявності декількох земельних ділянок кількість рядків 1.1 – 1.n розд. I «Розрахунок суми земельного податку» Декларації за потреби може бути збільшено/зменшено (примітка 14 до Декларації).

Зменшення суми податкового зобов'язання має здійснюватися шляхом декларування податкової пільги.

У Довіднику податкових пільг, що є втратами доходів бюджету, пільга «Верховна Рада Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території (п. 284.1 ст. 284 ПКУ) має код 18010510.

У розд. I «Розрахунок суми земельного податку» Декларації з типом «Уточнююча» колонки заповнюються наступним чином:

- у колонках 1 – 17 – дані, які переносяться з раніше поданої Декларації, що уточнюється;

- у колонці 18 – зазначається код пільги (код 18010510) відповідно до довідника пільг (примітка 19 до Декларації);
  - у колонці 19 – зазначається розмір пільги у відсотках відповідно до рішення органу місцевого самоврядування, згідно з яким надано пільгу (примітка 20 до Декларації);
  - у колонці 20 – зазначається дата початку користування податковою пільгою – число, місяць, рік початку користування пільгою у форматі дд.мм.рррр (примітка 21 до Декларації);
  - у колонці 21 – зазначається дата закінчення користування податковою пільгою – число, місяць, рік закінчення користування пільгою у форматі дд.мм.рррр (примітка 21 до Декларації);
  - у колонці 22 «сума пільги» – зазначається сума пільги, розрахована пропорційно до періоду користування пільгою (примітка 22 до Декларації);
  - у колонці 23 – зазначається річна сума земельного податку (до сплати) обчислена за арифметичним методом (кол. 17 «річна сума земельного податку» - кол. 22 «сума пільги»);
  - у підсумковому рядку 2 у колонках 12, 13, 17, 22, 23 – зазначаються загальні суми (підсумок даних усіх рядків) 1.1 – 1.n Декларації.
- У рядку «Зміст доповнення» Декларації обов'язково зазначається причина зменшення податкового зобов'язання – зазначається інформація щодо відповідного рішення органу місцевого самоврядування.